

NOVA DOBA

Studijska knjižnica

Ljubljana

Stane mesečno 7 Din, letno 84 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglasi se računajo po tarifu. Pri večkratnem oglašanju popust.
Posamezna številka 1 Din.

Izhaja
v torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva 1, pritličje, desno. Tel. 65
Upravišтво: Strossmayerjeva 1, pritličje, levo. Tel. 65
Račun pri poštnem ček. zavodu št. 10.666.

Najvažnejše določbe novega stanovanjskega zakona.

Novi stanovanjski zakon, čegar določbe so zadobile zakonito moč s 16. majnikom tek. leta, pomeni velik korak naprej k popolni svobodi glede oddajanja oziroma jemanja v najem stanovanj, lokalov (skladišč, obrtnih lokalov itd.) in poslovnih prostorov (pisarn, obratovališč in slično).

Veljavnost zakona je zaenkrat časovno omejena do 1. novembra 1926, a je vsekakor verjetno, da bo pred potekom podaljšana, dokler se naše ekonomske, gospodarske in valutarne razmere povsem ne ustalijo in kolikortoliko zboljšajo.

Določbe stanovanjskega zakona veljajo pri nas za vse stanovanjske hiše, zgrajene pred 1. novembrom 1918, odnosno one, kojih gradba se je pričela pred 1. novembrom 1918. leta. Stanovanja v hišah, kojih graditev se je pričela po 1. novembru 1918, torej niso podvržena omejitvam stanovanjskega zakona; isto velja tudi glede stanovanj v novoprizidanih nadstropjih, kakor tudi v zgradbah, ki do prevrata 1918 niso služile stanovanjskim svrham, temveč so bile šele po prevratu prirejene (adaptirane) za stanovanja.

Oddajanje odnosno jemanje v najem lokalov in poslovnih prostorov (obratovališča za vse vrste obrti, skladišča, zabavišča, pisarne) je izza 16. majnika povsem svobodno, to je: zavisno le od določb pogodbe, ki se sklepa med najemodajalcem in najemnikom.

Važna je določba zakona, ki zahteva hišnemu gospodarju spremeni stanovanjske prostore v poslovne prostore, to je, odtegniti jih dosedanjemu stanovanjskemu namenu. Najemnik, ki spremeni svoje dosedanje stanovanje v poslovne lokale, in hišni lastnik, ki to stori brez odobritve stanovanjskega oblastva, je kazniv z globo od 5000 do 50.000 Din in mora na lastne stroške upostaviti stanovanjske prostore v prejšnji stan.

Podnajem.

Zelo važna je določba novega zakona glede podnajema, ki spreminja po občem državljskem zakonu doslej veljavno načelo, da se sme v najem vzeti predmet (stanovanje) dati tudi v podnajem.

Po novem stanovanjskem zakonu je oddaja v podnajem celega stanovanja kakor tudi delov stanovanja prepovedana.

Glede podnajema posameznih sob enega stanovanja zakon ni povsem jasn. Vprašanje, ali sme oddati najemnik od svojega več sob obsegajočega stanovanja v podnajem več kakor eno sobo posameznim (večim) v istem kraju stalno bivajočim strankam, je sporno. Oddaja sobe v podnajem je pa vsekakor vezana na pristanek hišnega gospodarja. Kdor bi oddal sobo ali sobe v podnajem proti volji hišnega gospodarja, se kaznuje z izselitvijo. Izselitev najemnika ima v vsakem slučaju za posledico tudi izselitev podnajemnika.

Zamenjava stanovanja.

Ta je dovoljena le, če na to pristane oba lastnika hiš, v katerih stanujeta stranki, ki hočeta zamenjati svoji stanovanji, o čemer je (vsaj radi kontrole, in da se prepreči izigravanje določil stanovanjskega zakona) obvestiti krajevno pristojno stanovanjsko oblastvo.

Kateri najemniki uživajo po novem zakonu zaščito?

Stanovanjska zaščita obstoja po novem zakonu v začasni neodpovedljivosti stanovanja in omejitvi dopustnosti zvišanja najemnine preko gotove meje, oboje pa le za gotove kategorije stanovanjskih najemnikov.

Zaščiteni so gospodarsko slabše stoječi sloji, med katere šteje zakon (čl. 12.):

1. aktivne državne nameščence, uradnike, poduradnike in sluga, oficirje in podoficirje, njihove vdove, sirote in rodbinske člane, izvzemši državne uradnike in oficirje, ki so zdravniki, inženjerji, zobozdravniki, živinozdravniki, ki izvršujejo poleg svoje državne službe še svobodno privatno prakso;

2. uradnike in uslužbence samoupravnih oblastev (občine, okrajnega zastopa in slično);

3.) upokoјence (državne in samoupravnih oblastev), vdove in sirote upokoјencev in njihove rodbinske člane z isto izjemo kakor pod točko 1.;

4. duševne delavce, n. pr. pisatelje, umetnike, novinarje itd.;

5. duhovnike vseh stopenj vseh državno priznanih veroizpovedi, njihove vdove, sirote in rodbinske člane;

6. vojne invalide in člane njihovih družin;

7. vojne vdove in rodbine oseb, ki so padli, umrli ali bili onesposobljeni v vojni, to pa le, če se nahajajo dokazano v slabem gospodarskem položaju;

8. obrtnike in male trgovce, ki delajo sami (osebno) ali le z enim vajencem (brez pomočnika), njihove vdove, sirote odnosno rodbinske člane;

9. obrtniške pomočnike, ki delajo pri drugih in živijo ob mesečni, tedenski ali dnevni mezdi (plači);

10. zasebne nameščence, kojih mesečna plača (skupni službeni prejemki) ne presegajo 3000 dinarjev; to pa le tedaj če njihovi delodajalci niso lastniki (solastniki) hiš (zgradb), določenih za nastanitev svojih pisarn in stanovanj za le uslužbence) brez ozira na to ali ti zasebni uslužbenci stanujejo v delodajalčevi hiši ali ne, odnosno ali v delodajalčevi hiši stanujejo tuje stranke, nameščenci pa drugod;

11. ročne (fizične) delavce, delavke, njihove vdove, sirote in ostale rodbinske člane;

12. uslužbence pri vseh napravah milodarnih ustanov in dobroteljskih napravah. Kaj vse je hotel zakonodajalec subsumirati pod zadnje navedeno točko, ni jasno, bati pa se je, da se bodo pod to firmo skušale deliti protekcije.

Če pa izkažejo gori našete osebe, poleg svojih plač, pokojnin ali mezd letne dohodke preko 60.000 Din, pa glede njih odpade stanovanjska zaščita.

V dohodke (imovino, premoženje) stanovanjskega poglavarja pri tej odmeri je všteti vse dohodke (imovino, premoženje) vseh onih oseb, ki z njim skupno živijo in stanujejo v istem stanovanju.

Stanovanjska zaščita pri osebali (najemnikih), naštetih v točkah 1. do 12., obstoja torej, kakor že rečeno, v tem, da jim začasno stanovanja ne morejo biti odpovedana in da jim hišni gospodar more zvišati najemnino samo do gotove mere, odnosno do gotovega zneska.

Od stanovanjske zaščite so pa izvzete izmed oseb, naštetih pod točko 1.

Zakon o poljedelskih kreditih sprejet.

Prihodnja skupščinska seja v petek. — Na dnevnem redu sta poročili anketnega odbora ter odbora za prošnje in pritožbe.

Beograd, 10. junija. Današnja seja Narodne skupščine je trajala od 9.30 do opoldneva. Zbornica je s 133 proti 58 glasovom sprejela v podrobnostih zakon o poljedelskih kreditih. Seja je potekla zelo mirno. K besedi se ni prijavil noben govornik, vsled česar je skupščinski predsednik dr. Subotić takoj po končanih formalnostih odredil glasovanje od člana do člana in zatem splošno glasovanje, ki se je izvršilo z gori omenjenim rezultatom. Predsednik je ugotovil, da je zakon v celoti od Narodne skupščine sprejet.

Nato je skupščinski predsednik zaključil sejo in naznanil, da se radi katoliškega praznika vrši prihodnja seja šele v petek s sledečim dnevnim

redom: 1. poročilo anketnega odbora o spornih mandatih HRSS in 2. poročilo odbora za prošnje in pritožbe. Kakor hitro je skupščinski predsednik naznanil dnevni red, so dvignili radičevci velik hrušč in vik. Kričali so: »Delajmo, delajmo!« in zahtevali, da zbornica prične takoj razpravo o verifikaciji spornih mandatov na podlagi poročila anketnega odbora. Zlasti ogorčeno je v imenu radičevcev protestiral posl. dr. Polić.

Skupščinski predsednik dr. Subotić je dal svoj predlog glede dnevnega reda na glasovanje. Narodna skupščina je z večino glasov sprejela dnevni red, nakar je bila seja ob 12. zaključena.

Francosko-angleški varnostni pakt.

Popoln sporazum glede mej napram Nemčiji. — Priključitev Avstrije k Nemčiji bi pomenila kršitev mirovnih pogodb. — Italija se razburja.

Pariz, 10. junija. Politični krogi zelo obširno razpravljajo o varnostnem paktu ter povdarjajo, da je med Francijo in Anglijo dosežen popoln sporazum glede mej napram Nemčiji in da bi pomenjala tudi po angleškem naziranjju priključitev Avstrije k Nemčiji kršitev mirovnih pogodb.

Po poročilih iz Rima je Italija zelo

ogorčena radi sporazuma, ki je bil dosežen med Chamberlainom in Briandom glede garancijskega pakta napram Nemčiji. Nekateri italijanski listi napovedujejo in groze, da bo treba z zavezniki, osobito s Francijo, govoriti po latinsko. Treba tudi, da Italija zavaruje svoje vzhodne meje... (t. j. meje napram Jugoslaviji. Op. ur.)

Sporazum med Češkoslovaško in Avstrijo.

Praga, 10. junija. Češkoslovaški tiskovni urad javlja iz Ženeve, da je bil včeraj med dr. Benešem in avstrijskim zunanjim ministrom dr. Matajo dosežen sporazum glede vseh visečih spornih vprašanj med Češkoslovaško in Avstrijo. Iz Ženeve dalje javljajo, da je tudi italijanska delegacija odobrila avstrijsko stališče in stališče dr. Beneša glede rešitve avstrijskega problema.

Načelnik generalnega štaba na inšpekcijskem potovanju po Sloveniji.

Beograd, 10. junija. Načelnik glavnega generalnega štaba armijske general Petar Pešić je v spremstvu treh divizijskih generalov sinoči z brzovlakom odpotoval na inšpekcijsko potovanje po Sloveniji.

Pavle Marinković †.

Beograd, 10. junija. Po poročilu iz Vrnjačke banje je tam umrl bivši voditelj Srpske napredne stranke in ustanovitelj beograjske »Pravde« Pavle Marinković v starosti 63 let. Pokojnik je bil brat bivšega zunanjega ministra, poslanca dr. Voje Marinkovića.

do 12., državni uradniki in oficirji, ki so zdravniki, zobozdravniki, živinozdravniki, inženjerji (arhitekti), ki izvršujejo poleg svoje državne službe še svobodno privatno prakso, nadalje upokoјenci (državni in samoupravnih oblastev), ki so zdravniki, zobozdravniki, živinozdravniki, inženjerji (arhitekti), ki kot upokoјenci izvršujejo svobodno privatno prakso, za katero so plačani in prejemajo razun teh stalnih dohodkov iz svobodne privatne prakse od svojega bivšega delodajalca pokojnino.

(Dolge prihodnjik.)

Za izenačenje moških in ženskih dednih pravic.

Iz vrst našega ženstva smo prejeli in priobčujemo:

Skrajna potreba po enakih zakonih za celo državo bo menda vendar v bližnji bodočnosti postala dejstvo. Poslanci nam na shodih obljubujejo, da bo z izenačenjem dobila Slovenija marsikatero olajšavo. Upajmo, da bo temu res tako.

Z upravičeno bojaznijo ali vsaj pozornostjo pa naj bi slovensko ženstvo pazilo na novi državljanski zakon, sicer lahko doživi skrajno razočaranje. V Srbiji je namreč ženski spol v dednem pravu tako zapostavljen za moškim, da nima v tem oziru skoro nikakih pravic. Hčer ne podeduje ne za očetom, ne za materjo, ne za sestro, teto itd., dokler so tu moški sorodniki. Njej pripada le nekaj preužitka, preiskrba in bivališče do možitve ali smrti — toda katera Slovenka bi si želela te usode! Res je, da ima ta določba lepo stran, da pri izbiri žene ne gleda mož le po njeni dedščini in koliko ima, zato je pa tudi v zakonu polsužnja.

Brez dvoma se ne bo stari srbski državljanski zakon brez spremembe kar kratkoma raztegnil čez celo državo, in srbskemu ženstvu prinese že mala reforma zboljšanje. A nam Slovenkam lahko tudi kak »reformiran« zakon vzame pravice, ki smo jih po avstrijskem zakonu že imele. Da ta nevarnost obstoja, pa tudi ni dvoma, kajti Narodna skupščina ima mnogo braniteljev moškega prvenstva. Oni trdijo, da moško prvenstvo odgovarja pravni svesti naroda in da mora zakonodajalec računati s pravnim naziranjem ljudstva. Pri tem pozabljajo hrabri branitelji moških predprav, da so seveda vprašali le moške in da ti s privilegijami gotovo ne bodo nezadovoljni.

Več upoštevanja vreden je drugi razlog, a tudi le navidezno. Trdijo namreč, da bi izenačenje imelo za po-

sledice razdrobljevanje kmečkih posestev. Ako pomislimo, da so pred vojno marsikaterega kmeta upropastile visoke dote, ki jih je moral plačati seštram, se nam zdi ta razlog kolikor-toliko upravičen. Toda zakaj se sme posestvo razdrobljevati pri bratih?

Poleg krivice same na sebi, proti kateri se dviga odpor tudi neprizadega, pa bi pri nas uvedba moškega prvenstva imela tudi za kmeta zelo slabe posledice. Že danes tožijo kmetje, da silijo hčere od doma, da iščejo služb v mestih — ali se ne bo to v še večji meri dogajalo, če bodo vedele, da nimajo pravice, zahtevati dedščine od doma?!

Narodni ženski Savez SHS, ki združuje v sebi okoli 250 jugoslovenskih ženskih organizacij, se že dolgo bavi s to zadevo. Hoče se obrniti na Narodno skupščino s prošnjo, da se v novem gradnjanskem zakonu popolnoma izenači dedno pravo moških in ženskih potomcev. Zato je pozval vse ženske organizacije in sploh vse ženstvo, da se zaveda, da je nujna potreba in skrajni čas, brigati se za svoje pravice ter staviti Narodni skupščini svoje upravičene zahteve. Vse žene in matere, katerim je sreča sina ravno tako na srcu kot sreča hčere, naj zberejo podpise za svoje pravice. Izgovor, saj se ne bo nihče za to brigal, ne velja! Boj za dedno pravo je izšel iz vrst srbskih žen, ki na lastni koži občutijo težke krivice sedanjih razmer, in se bije doli z veliko agilnostjo in žilavostjo. Me torej nismo osamljene in v velikem skupnem boju pomeni vsak posamezni podpis nekaj. Kolo jugoslovenskih sester v Celju se je pozivu Narodnega ženskega Saveza že odzvalo in pričelo s pobiranjem podpisov. Ker je bilo skoro povsod treba razlagati, čemu je to, smo se odločile za dopis v »Novi Dobi«. Prosimo pa celjsko ženstvo, naj tudi pomisli, da pobiranja podpisov ne zmore par žensk, osobito ne, ako imajo iste še kak poklic ali druge dolžnosti, ampak naj se vsaka, kateri dopušča čas, loti dela. Pole z žigom dobi pri tajništvu »Kola«, Gregorčičeva ulica 5/II. na levo.

Vse žene brez razlike političnega prepričanja in vere na brzo delo! Rok je kratek, do 25. t. m. moramo pole odposlati.

A. Z.

Zlet celjske sokolske župe.

Zlet Sokolske župe v Celju se vrši v nedeljo 14. t. m. na Laškem. Z zletom je spojena tudi tekma moškega in ženskega naraščaja.

Spored 13. junija: Naraščajniki, naraščajnice, sodniki in sodnice dosepejo z večernimi vlaki v Laško. Naraščaj odide takoj v skupno prenočišče. Ob 21. seja sodnikov in sodnic.

14. junija: Ob 6. tekma naraščajev.

Članstvo, deca in ostali naraščaj, ki ne tekmuje, dospe z jutranjimi vlaki. Ob pol 9. skušnja za proste vaje vseh oddelkov.

Ostalo članstvo (gostje) priredi izlete v okolico, na grad in ogled raznih industrijskih podjetij.

Ob 12. povorka po trgu in pozdrav. Nato kosilo članstva po raznih gostilnah.

Da se pa omogoči vsem društvom pripeljati naraščaj in deco na zlet in da se obvarujejo večjih izdatkov, je odbor Sokolskega društva v Laškem sklenil prevzeti prehrano v lastno režijo. Žensko deco pa pogostijo rodbine članov Sokola. Društva povrnejo naknadno Sokolskemu društvu v Laškem režijske stroške prehrane, ki bodo minimalni.

Obojni naraščaj in moška deca prinesejo jedilno orodje in posodo s seboj. Popoldne javni nastop. Društvo je že zaprosilo za polovično vožnjo na progah Slovenije. Prošnja bo skoro gotovo ugodno rešena.

Bratska društva se pozivajo, da se zleta polnoštevilno udeleže.

Politične vesti.

NAŠI ODNOSAJI DO BOLGAR-SKE. Seja Narodne skupščine, ki se je vršila v torek, dne 9. t. m., je imela resen in stvaren značaj. Zunanji ministri dr. Ninčič je izjavil na interpelacijo posl. dr. Voje Marinkovića sledeče: Interpelacija obsega osem točk in bom odgovarjal na vsako posamezno točko. Glede prvega vprašanja zahtev Bolgarije za ojačenje vojske odgovarjam, da so bile te zahteve vladi znane, da pa ni nikdar z njimi soglašala. Čast

mi je izjaviti, da je vlada takoj podala v sporazumu s Češkoslovaško in Rumunijo zastopnikom velesil na poslaniški konferenci v Parizu svoje stališče glede povečanja kontingenta bolgarske vojske. Nato je podal minister izčrpno poročilo o zadnjih dogodkih v Bolgariji in povdarjal, da je vlada vse storila, da štiti avtoriteto in interes države napram Bolgariji. Nadalje je povdaril, da je bila koncentracija in internacija bolgarskih emigrantov z ozirom na to, da so nastali v Nišu, v bližini bolgarske meje, krvavi konflikti, potrebna. Minister je izjavil, da je bila obveščena vlada od bolgarske vlade, da se izvede demobilizacija 10.000 prost-

voljcev. Končno je povdaril dr. Ninčič, da je vlada odločena vse storiti, da se zaméči izvedba mirovnih določb. Nato je govoril posl. dr. Marinković, ki je poročal izčrpno o žalostnih razmerah v Bolgariji. Obžaloval je, da je zmagal v bolgarskem političnem življenju princip krvave osvete. Govor posl. Marinkovića je bil sprejet z odobravanjem. Razprava se je popoldne nadaljevala. Pozornost je vzbudilo vprašanje dr. Vase Jovanovića (radik.) o smernicah naše zunanje politike in replika zunanjega ministra na trditve posl. dr. Marinkovića o zunanji politiki vlade.

Dnevne vesti.

ODHOD KRALJA IN KRALJICE V SLOVENIJO. Kakor poročajo beograjski listi, pride kraljevska dvojica v drugi polovici meseca junija na Bled.

NOVI MINISTER DVORA. Na mesto dosedanjega ministra dvora, Jankovića, ki je imenovan za poslanika v Madridu, je imenovan za ministra dvora Panta Gavrilović, bivši pomočnik zunanjega ministra in sedanji poslanik kraljevine SHS v Atenah. Novi poslanik za Atene še ni imenovan.

DODELJEVANJE AGRARNE ZEMLJE. Minister za agrarno reformo Simonović je te dni podal izjavo, da je v južnih in severnih krajih države ustavljeno dodeljevanje agrarne zemlje interesantom iz razloga, ker je bilo na papirju dodeljeno z rešitvami prošelj več zemlje nego je je na razpologo, pa tudi zato, ker bi dodeljevanje sedaj ob času žetve vedlo do mnogih sporov za žetve. Do konca t. l. se bo izvršila točna revizija vseh veleposestev, ki so pod agrarno reformo, in onih, ki imajo v posesti dozda jim podeljeno zemljo. Koncem leta se bo potem izvršila nova dodelitev, do takrat pa morajo agrarni uradi kronološko zbirati prošnje, da se bo jeseni čim najbolj pravično postopalo.

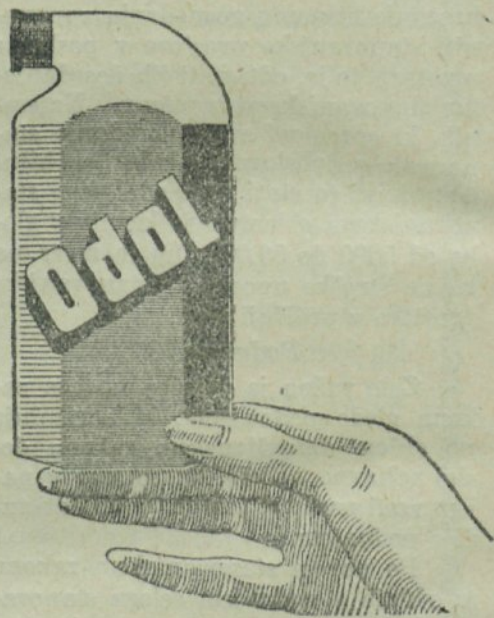
IZENACENJE ŠOLSKEGA LETA V VSEJ DRŽAVI. Minister prosvete je odločil, da se trajanje šolskega leta v vseh srednjih šolah v državi izenači. Šolsko leto se začne 1. septem-

bra z vpisom dijakov in traja do 31. avgusta. S poukom se prične takoj po vpisanju dijakov, najkasneje 6. sept., a konča se v popolnih (višjih) gimnazijah 10. junija, v nepopolnih (nižjih) gimnazijah 20. junija. Za dijake 8. razreda preneha pouk 31. maja, za one iz 4. razreda pa 10. junija. Vsakokratni šolski uspeh se sporoči dijaštvu vseh srednjih šol 28. junija po službi božji. Vpisovanje dijakov se vrši 1., 2., 3. septembra, le v izrednih slučajih se lahko vpis podaljša do 15., kar pa mora dovoliti nastavniški svet.

DIREKCIJA DRŽ. RUDNIKA V VRDNIKU išče stalnih 6 zidarjev in 6 tesarjev. Plača po delavski pogodbi, naravno stanovanje, razsvetljava, kurivo, življenske potrebščine po minimalnih cenah, doklade za obleko in obutev in oženjenim za družino. Reflektanti lahko stopijo takoj v službo. Pojasnila daje borza dela v Celju, Vodnikova 3.

ZAGREBŠKA OBČINA IN CENE V ZAGREBŠKIH GOSTILNAH. Znao je, da so kljub znatnemu padanju cen raznih živil, zlasti mesa, cene raznih jedi v zagrebških gostilnah bile do najnovejšega časa izredno visoke, tako da je užival Zagreb slavo najdražjega mesta v Jugoslaviji. Občinska uprava je dolgo čakala, da bo neprimernim cenam napravila konec zdrava konkurenca. Zagrebški gostilničarji pa so trdno držali skupaj in od svojih

Žalostno znamenje današnjega časa je, da je postalo celo izpolnjevanje najvažnejših higijenskih pravil denarno vprašanje. Mnogi si zato ne čistijo pravilno ust in zob, ker so zobni praški in čistila neizmerno draga. Vendar imamo izredno učinkovito in jako ceno metodo, po kateri ostanejo usta vedno sveža in zobje zdravi: zadostuje kozarec tople vode, v katero smo kanili nekaj kapljic zobne vode Odol, da desinficiramo usta na osvežujoč način. Odol ima to lastnost, da vleze v vse kotičke in gubice, ki so sicer zobnim krtačicam nedostopne, in učinkuje še dolgo po uporabi na gnilobne procese v ustih. V tem posebnem učinkovanju nadkriljuje Odol vsako zobno čistilo in vsak zobni prašek. Odol je jako koncentriran in zato pri njem mnogo prihranimo.

Zerko Arnšek:

Suspendirana Muza.

V tistem mestu teče mimo reka, katere valovi so ob poletnih nedeževnih dneh čisti ko kristali najimovitejših mestnih dam, ob deževju in slabi zimi pa blatnorjavi ko mores ravnoistih. V tistem mestu torej obstoja že dalj časa, menda približno šest let, neka družba »Sensus Musarum«. Namen te družbe je vzvišen in njeni cilji so preko vseh dvomov kulturnega človeka. Ali njeni člani so trmoglavci, preveč idealistično gledajo na to ubogo zemljo in na stvarice, ki se plazijo po nji.

Vbili so si ob ustanovitvi v glavo, da izberejo za svojo zaščitnico Talijo, sami so pa eo ipso postali svečeniški kolegi in svoje zaščitnice. Ceremonije, ki so jih opravljali v čast boginji, so bile jako nedolžnega značaja in mestu nikakor ni pretila nevarnost upora ali revolucije. In vendar je bilo treba razveljaviti to družbo, kajti rušila je s svo-

jimi ceremonijami skromno veseljanje in druge zabave civiliziranega mesteca.

Kar nenadoma se je začelo preziranje, opazke so frčale sem in tja na njihov račun in kjer sta se dva sešla, sta že ščebetala o njih. Pa nista govorila glasno, da bi ju vsak slišal, nasprotno: drug drugemu sta skoro položila usta na uho in govorila tako tiho med seboj, da sta morala po dvakrat isto povedati. Ljudje v tistem mestu so namreč težkega posluha in zato ni čudno, če večkrat preslišijo božji klic, ki jih opominja k napredku.

Pa bom kljub temu tako nediskreten, da vam odkrijem začetek in konec te reakcije, ki je nastopila proti družbi »Sensus Musarum«.

Slučajno sem se ustavil nekega večera ob ogalu Mestnega doma.

»Čuj, ali pojdeš res v teater?« pravi hreščec glas, ki se mu je poznalo, da govornik že pol ure ni videl kaplice vina.

»Kaj si dejal?«

»No, če pojdeš res danes v teater?«

»Kaj se ti meša? Kdo bo pa poslušal tisto brezmiselno klepetanje? Jaz ne!« In gospod, ki je tako ostro obsodil ceremonijo Talijinega svečeništva, se je zarežal in podkrepil svojo obsodbo s kletvico, katere že radi etikete tiskovnega zakona ne morem napisati. In prepričan sem, da bi me do tičnik celo tožil radi žaljenja časti in obrekovanja, če bi mu podtaknil tako surovost.

»Prav imaš! Pojdeva v kino, danes igra Henny Porten!« In prijateljčka sta se dogovorila, da pojdeti v kino, potem pa na literček.

Grem dalje in se skoro zaletim ob dve dami, ki neženirano stojita pred cerkvenimi vratmi. Ne morem premagati radovednosti in stopim v cerkev ter se skrijem za vratmi.

»Danes je prišel cirkus k nam«, pravi starejša dama, »kakor nalašč si

prišla danes k nam na obisk. To boš gledala: plesalci na vrveh, trapezih itd. In bebasti Avgusti in manažerji, ej! Pazi, da se v katerega ne zaljubiš!«

»Zdi se mi, da igrajo danes zadnjič v teatru. Šla bi rajša danes tja! Cirkus ostane dalj časa tu, ne?« si dovoli mlajša skromno pripomniti. Tako se je pokazalo, da je napravila strašno pregreho.

»Kaj teater! Teatru in celi tisti družbi malikovalcev homo že pokazali, kaj se pravi prirejati svoje ceremonije ravno isti večer, ko je v cirkusu gala predstava. Cirkusa ostane prideta k nam po dva komaj v pol leta in še takrat ne bi jih smeli mirno obiskovati. V teatru naj igrajo takrat, ko ni ne cirkusa ne kina. — Danes pojdeš z menoj v cirkus, jutri te povedem v kino. Henny Porten igra! — Nič ugovora! Dokler si moj gost, je moja dolžnost, da te razvedrim!«

(Konec prih.)

cen niso odnehali. Sedaj pa je mestna občina povabila gostilničarje, naj predložijo mestni upravi tekom treh dni svoje cenike, ki jih bo mestna uprava primerno revidirala in tudi znižala tako, da bo ostalo gostilničarjem samo 25 odstotkov dobička. Ta ukrep mestne uprave v Zagrebu vsa zagrebska javnost toplo pozdravlja.

NOVE KNJIGE! Stanojević St., Narodna enciklopedija Srba, Hrvata, Slovenaca I. in II. zv. a Din 40.— Zbornik znanstvenih razprav IV. let. (Juridika) Din 60.— Lah dr. Iv. Knjiga spominov vezana Din 45.— Krek dr. J. E., Socializem II. ponatis Din 80.— nevezan v zalogi knjigarne Goričar & Leskovšek, Celje. 465

Celjske novice.

JAVNE PRODUKCIJE GOJENCEV GLASBENE MATICE V CELJU. Kakor lansko leto, tako se tudi letos vršijo javne produkcije gojencev in gojenk Glasbene Matice, kjer bo celokupni celjski javnosti dana prilika, da se vsakdo lahko prepriča o delovanju glasbene šole. Ni nas sram tega, kar se je s požrtvovalnostjo celokupnega učiteljskega zbora doseglo tudi letos na uspehih v složnem in smotrenem delu za srčno vzgojo naše mladine. Če se spomnimo na lep uspeh lanskih produkcij, moramo imeti veliko zadoščenje in z zadovoljstvom ugotoviti, da tičijo v naši mladini lepi in veliki talenti. Toda ta zaslužen uspeh žal ni našel odziva pri občinstvu in še manj pri naši »boljši« publiku. Igračo se je malodane praznim stenam. Ni bilo onih, ki pravijo, da se za slične prireditve, zlasti za glasbene dogodke zanimajo. Tudi smo pogrešali one, kojih sveta dolžnost bi bila, da bi prišli; skratka produkcije so šle »neopaženo mimo nas«, kakor je po pravici pisala »Nova Doba«. V Celju je baie mnogo glasbenega in inteligentnega sveta, a tega ni bilo opaziti mnogo, razen dvajset parov dobrih mamic in atekov, katerih otroci so polagali javen izpit. — Če pa pogledamo za kulise vsakdanje megalomanije in sprevidimo, da so med nami celo taki, ki za hrbotom rujejo proti vsemu, kar je dobrega, temeljitega in korenitega na tem polju, tedaj se vprašamo, ali je mogoče pod tem geslom dalje in navzgor. Krinko z obraza, da si pogledamo raje z lica v lice iskreno in brez prikrivanja hibi. Gola zavist še nikomur ni pripomogla do spopolnjenja, pač pa sta delo in samozatajevanje nevarnejša in neukrotljiva tekmeča zavisti in slepega samoljublja. — Pokažimo, da se zavedamo tega, da nam ni vseeno, komu in kam se zaupa naša mladina in naš rod. Pripisujemo po svojih močeh, da moramo trdno podpremo naš naraščaj, da ga vzpodbudimo k vztrajnemu, temeljitemu delu, ker le dober temelj nam je porok za trdno stavbo vzgoje in kulture, ki naj nam prineseta tako kulturno bodočnost, kakor si jo zamišljamo v svojih idealih.

GLASBENA MATICA V CELJU. I. javna produkcija gojencev in gojenk šole Glasbene Matice v Celju se vrši v petek, dne 12. t. m. ob 6. uri zvečer v celjskem mestnem gledališču s prostim vstopom. Spored je razviden z lepakov. — II. javna produkcija se pa vrši v soboto, dne 13. t. m. točno ob 8. uri zvečer istotako v gledališču. Vstopnice za to produkcijo se dobé v predprodaji tverke Goričar & Leskovšek (velike lože 60, male lože 40, parterni sedeži po 15 in 10 Din, stojišča po 5 in 3 Din). — Kdor se želi udeležiti II. produkcije in si ne more nabaviti vstopnice, naj se oglasi v ravnateljski pisarni Glasbene Matice, Slomškov trg.

VIŠJI TEČAJNI IZPITI NA CELJSKI GIMNAZIJI so se pričeli v ponedeljek 8. t. m. ob prisotnosti g. dr. Karla Hinterlechnerja, rektorja ljubljanske univerze, ki je od ministrstva prosvete imenovan za predsednika iz-

Kino.

KINO GABERJE. Sreda 10. in četrtek 11. junija: »Nasledniki strčka Jamesa«. Prvovrstna komedija v 6 dejanjih. V glavni vlogi Ginetta Maddy. Za mladino dovoljeno.

MESTNI KINO. Sreda 10. junija: »Polasch & Perlmutter«. Senzacija v 6 dej. V glavnih vlogah Bernard Carr, Vera Gordon in Ben Lyon. — Četrtek 11., petek 12. in sobota 13. junija: »Prater«. Ljubezenska zgodba dunajskega dekleta v 8 dej. Monumentalen film iz krogov bivše dunajske dvorske aristokracije. Cesarja Franca Jožefa I. igra Anton Vaverka, bivši avstr. polkovnik, ki je bil dodeljen cesarjevi suiti. Za mladino ni dovoljeno.

praševalne komisije za celjsko gimnazijo. Pismenim nalogam, ki trajajo do vključno 13. t. m., sledi nekaj dni nato ustmena matura. Priglasilo se je 15 gg. maturantov, eden izmed njih je moral vsled nujne operacije odstopiti.

SOMISLJENIKI DEMOKRAT-SKE STRANKE se opozarjajo na izlet, ki ga priredi krajevna organizacija SDS za celjsko okolico na praznik dne 11. t. m. popoldne na Stari grad, kjer se vrši tudi zanimivo predavanje. Odhod ob 3. popoldne izpred gostilne »Branibor«.

SOKOLSKO DRUŠTVO V CELJU poziva članstvo, ki se udeleži zleta v Laško, da pride v petek, dne 12. t. m. ob pol 7. uri na vrt osnovne šole k redovnim vajam. S seboj naj prineso Din 5.50 za vozni listek. Vozovnice kupi v to pooblaščen brat in jih razdeli pred odhodom, da ne bo navaša pri blagajni. Zbirališče v nedeljo ob pol 7. uri na vrtu osnovne šole, obvezno za vse, tudi za one, ki nimajo kroja.

PROSVETNI ODBOR CELJSKE SOKOLSKÉ ŽUPE ima sejo v nedeljo 14. junija v restavraciji kopališča v Laškem in sicer po končani župni odborovi seji. Seja obvezna za vse načelnike društvenih prosvetnih odsekov, odnosno njih namestnikov. — Načelnik župnega prosvetnega odseka.

MEDZLETNE SOKOLSKÉ TEKME V BEOGRADU. V dnehi 28. in 29. junija se vrše v Beogradu medzletne tekme Jugoslovenskega sokolskega saveza. Na ta zlet je vabljen tudi ostalo članstvo in občinstvo. Vabimo vse, ki se nameravajo udeležiti zleta, da to prijavijo do 15. t. m. načelniku oziroma načelnici. Na železnici 50% popusta. — Tehnični odbor celjske sokolske župe.

CELJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO obvešča članstvo, da se vrši prihodnje zborovanje šole v začetku novega šolskega leta. Poverjenik prosi šolske upravitelje, ki še dosedaj niso pobrali na svojih šolah članarine za Šolsko Matico, da to nemudoma store in odposljejo pobrano članarino po prejetih poštožnicah vsaj do 5. jul. t. l.

CVETLIČNI DAN. V soboto 13. t. m. se vrši cvetlični dan v prid državni krajevni zaščiti dece in mladine v Celju. Celjani in Celjanke, uvažujte vsaj vi velikanski pomen zaščite za napredek in prospeh države, ki mu drugi pripisujejo tako majhno važnost. Prispevajte vsak po svojih močeh, vsak najmanjši dar bo hvaležno sprejet. Tako pomorete po svoje k rešitvi tako važne socialne naloge.

OB PRILIKI ZADNJE POPLAVE v začetku meseca maja je narastla Savinja pripravlila več lesa, ki je po odteku vode ostal na peševju in v grmovju v bližini takozvanega Majcenovega kotla pri Rifengozdu nasproti vasi Tremerje. Les, 30 komadov zaznamovanih, po 4 in dolgih platic, se nahaja ob Savinji na posestvu Franca Hriberška v Rifengozdu št. 5., občina Marija gradec.

TOMBOLA, ki jo je priredila v nedeljo invalidska organizacija v Celju, je bila, kar se dobitkov tiče, jako hvalevredna. Radeška godba, ki je igrala pred pričetkom, je privabila mnogo občinstva, tako da je bila tombola nad vse pričakovanje dobro obiskana. Pri vsem tem pa je treba to tombolo kriti-

zirati v toliko, da so se dobitki tombole, t. j. polne srečke, numerirali in razdelili tako, da so bili najcenejši dobitki prvi, nato so prišli na vrsto lepši in dražji, dalje otomana, kuhinjska oprava, kolo in končno kot najboljši in zadnji dobitek stroj, kar pa se občinstvu pred početkom igre ni razglasilo. Ker so bili udeleženci s tem nezadovoljni, da dobi zadnji tekmovalac najlepši in najdražji dobitek, si usojamo odbor navedenega društva vabiti, da odgovori javnosti, s kakšnega vidika se je to storilo in če že (čemu ne more nihče ugovarjati, ako je razglašeno), zakaj se to, ali na lepakih, ali pa na Dečkovem trgu ni javno razglasilo. Dolej je bil običaj pri vseh tombolskih prireditvah, da je glavni dobitek tombole prejel prinašalec prvega polno izžrebanega tombolskega listka, kakor to odgovarja tombolskim igralnim pravilom. — Udeleženci.

CEPITEV PROTI KOZAM V LETU 1925. Redno javno cepljenje malih otrok (prvocepljenec) iz mesta Celja se letos vrši v Celju v ponedeljek 15. t. m. ob 14. uri (2. uri popoldne) v posvetovalnici za klube na mestnem magistratu. Pregledovanje cepljenecv pa se bo vršilo teden dni pozneje, t. j. v ponedeljek, dne 22. t. m. ravnotam in ob istem času. Cepljenju obvezni so vsi otroci, ki so se rodili v dobi od 1. aprila 1. 1924. (lani) do 31. marca 1925 (letos). Dalje vsi mali otroci, ki so pri lanskem ali prejšnjem cepitvi iz kateregakoli vzroka izostali in še niso cepljeni. Starše otrok, ki bi izostali od cepljenja brez zadostne opravičbe pri mestnem zdravniku na dan cepitve in pregleda, zadene zakonita kazen. (Kot merodajna opravičba velja spričevalo vsakega zdravnika o že izvršeni letošnji cepitvi, oziroma privatno spričevalo zdravnika o boleznih otroka in končno osebna opravičba pri uradnem zdravniku, ki pa mora biti podana do 30. junija tek. leta.) — Mestni magistrat celjski, dne 8. junija 1925. — Župan: dr. Juro Hrašovec s. r.

V KONCERTNI KAVARNI »CENTRAL« se vrše vsak večer salonski koncerti pod vodstvom kapeelnika gosp. Silbersteina. 484

Dopisi.

ŽALEC. Predstava veseloigre »Nebesna na zemlji«, ki bi se imela vršiti v četrtek, dne 11. t. m. zvečer v Roblekovih dvorani, je iz tehničnih razlogov preložena na soboto, dne 13. t. m. ob 20. uri.

Sport.

Sportni dan in petletnica S. K. Celje.

Mladi in agilni S. K. Celje praznuje v četrtek 11. t. m. svojo petletnico obstoja, ki jo misli proslaviti s širokozačrtanim programom v vseh disciplinah sporta. Lahko trdimo, da ima domači klub obilo zastug na razvoju sporta v Sloveniji, osobito v Celju, kjer se lahko s ponosom ozira na svojo petletno delovanje. Ponašati se sme z najlepšim tenis-igrališčem Jugoslavije, z aktivno delujočo nogometno, tenis, plavalno, zimsko-sportno in lahkoatletično sekcijo, kar je v teh težkih okoliščinah hvalevredno. Upamo, da bo sportu naklonjena publika tudi v bodoče vsestransko podpirala domači klub in ga bodrila v tej smeri k nadaljnjemu pozitivnemu delu.

Pri četrtekovi proslavi uporabljajo vsi sodelujoči lahkoatleti in nogometaši skupno garderobo v hotelu Evropa, odkoder se vrši popoldne povorka v dresah in z godbo na igrališče na Glaziji. Zbirališče atletov za stafeto ob 10.30, onih za lahkoatletski miting ob 14.30 v hotelu Evropa. Vsi startujoči klubi dostavijo za dopoldanski stafetni tek po tri reditelje za stafeto. Občinstvo se naproša, da podpira njih delovanje in da omogoči z discipliniranim vedenjem brezhiben potek programa.

Ali ste že poravnali naročnino za »Novo Dobo«?

Sulikoll

najnovejšo sigurno sredstvo proti plesnobi (oidij) na trti, sadnemu drevju, grozdju, vrtnicah, paradižnikih itd., se dobi z navedilom vred pri SANITAS, Celje.

Prosveta.

NOVA UČNA KNJIGA. Te dni je izšla v založbi knjigarne Ig. Kleinmayr & Fed. Bameberg d. z. o. z. v Ljubljani nova učna knjiga prof. F. Siča pod naslovom »Princip in teorija bančnega knjigovodstva«. Knjiga je namenjena v prvi vrsti slušateljem trgovske akademije in dijakom trgovskih šol; po svoji vsebini pa je zelo prikladna za bančne uradnike, zlasti mlajše, t. j. one, ki se pripravljajo za bančni izpit, a jim specialno delo ne nudi splošnega pregleda. Knjiga obravnava metodno vse bančne posle v njihovih principih s posebnim poudarkom na organizacijo modernih bank. Bilanci, fuziji bilanc in fuzijam akcijskih družb so posvečena posebna poglavja. Dobro bo služila tudi trgovcem in trdkam, ki imajo posla z bančnimi zavodi, ter samoukom. Knjiga je po svojih razlagah sicer kratka, a vendar jedrnata. Založba Ig. Kleinmayer & Fed. Bamberg si je prizadejala, da nastavi zmerno ceno. Din 34.— je z ozirom na kompliciran stavek in vrednost knjige jako nizka cena.

Za smeh in kratek čas.

VERODOSTOJNI ZNAKI.

Dva profesorja se razgovarjata o tem, ali se da iz oblike glave sklepati na značaj človeka.

Prvi profesor: »Ali bi mogel ti ugotoviti n. pr. iz oblike glave našega ravnatelja, kakšen je njegov značaj?«

Drugi profesor: »Njegovega značaja bi najbrže ne dognal, pač pa bi morda pri pregledovanju njegove glave mogel sklepati na značaj — njegove žene ...«

Odgovorni urednik: Rado Pečnik.

Izčaja in tiska: Zvezna tiskarna, Celje.

Belih

rjuh iz močne tkanine
à 2 m Din 360.—, à 2 1/4 m
Din 400.—, iz pristnega
lanenega platna à 2 m
Din 450.—, à 2 1/4 m Din
510.— prodaja se v vele-
trgovini R. STERMEČKI, Celje. Kdor
pride z vlakom osebno kupovat, dobi
nakupu primerno povrnitev vožnje.
Cenik zastoj! Trgovci engros cene!

Odda se lepo meblowana soba (parket, elektr. luč) za dobo dveh mesecev (julij, avgust). Event. se odda letoviščarjem. Istotam se proda zelo dobro ohranjeno moško kolo in srebrna moška ura z verižico. Vpraša se: Strossmayerjeva ul. 1/II, levo. 1

Proda se
več skoraj popolnoma novih
raznih damskih oblek.

Ogleda se lahko v **Zavodni**
štetv. 2/II, med 1. in 2. uro.

Sprejmeta se
krojaška pomočnika

za boljše veliko delo. Anton Oražem,
Celje, Gledališka ulica 9. 1

Ant. Lečnik

urar in juvelir
Celje, Glavni trg št. 4
(prej Pacchiaffo).

Obveze

dr. Brunsov prečiščen
bombaž in druge ki-
rurgične potrebščine
se dobijo pri »SANITAS«, CELJE.

Telefon štev. 75 in 76

Podružnica

Poštni ček. rač. 10.598

Ljubljanske kreditne banke v Celju

Delniška glavica in rezerve
Din 60.000.000.—

Centrala v Ljubljani

Delniška glavica in rezerve
Din 60.000.000.—

Agencija Logatec.

Ustanovljena leta 1900

Podružnice

Agencija Logatec.

Brežice, Črnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

Otvorja akreditive in izdaja kreditna pisma za tu- in inozemstvo.

Rabim za takoj 10 izvež-
banih gozdnih delavcev

Ponudbe na upravo.

Zasebna uradnica

išče za 15. julij ali 1. avgust pri
boljši družini **sobo** in **hrano**, če
mogoče z uporabo klavirja. Ponudbe
pod »Uradnica 23« na upravo. 2—2

Štefan Strašek

Celje, Kovaška 1, priporoča

čevlje za dame, gospode in otroke, platnene
bele čevlje, sandale in opanke po nizkih
cenah. Izdelovanje vseh vrst čevljev po meri.
2 Popravila točno in hitro. 2

Proda se

pohištvo, posteljnina, ob-
leke, obutev itd. po zelo
ugodni ceni. Naslov v upravi.

Gostilničarji in kavarnarji, oglejte si
novovrstne igralne mize pri

Franc Vehovar, edini in prvi izdelovatelj
igralnih miz v Jugoslaviji
Celje, Dolgo polje

Kdor ima igralno mizo, ima desetkrat več gostov kot poprej. Stroški za mizo
se vam v kratkem preobilo izplačajo. 2—2

Kleparstvo, vodovodne inšta-
lacije in naprava strel vodovodov

Franjo Dolžan

CELJE - Kralja Petra cesta - CELJE

Sprejema vsa dela zgoraj omenjenih strok kakor tudi popravila
Postrežba točna. Cene zmernе. Solidna izvršitev.
401 100—19

Preden kupite

oglejte si tudi znižane cene v manufakturni in modni trgovini
Miloš Pšeničnik, Celje.

Po znižani ceni: najboljša češka in angleška sukna.
Po znižani ceni: najboljša damsko olineno gladko in modno blago.
Po znižani ceni: najboljši eponge, froitrji, etamini, deleni i. t. d.
Po znižani ceni: najboljša perila, nogavice, rokavice i. t. d., i. t. d.
Postrežba solidna! V zalogi sokol-ke potrebščine! Postrežba točna!

Sodarske pomočnike

sprejme pri prosti hrani, stanovanju
in perilu Fran Repič, sodarski mojster
v Ljubljani, Kozeljska ulica 18. 4 2č

Brivnica

na Kralja Petra cesti št. 27, Celje,
dobra in snažna postrežba; razen
sobote in nedelje znižane cene.
Sprejema tudi britve v brušenje.
Lastnik: **Matija Bukovčan.** 1

Za tri odrasle osebe

iščem v mestu
stanovanje

obstoječe iz 4 sob ali vsaj 3 sob in
kabineta s pritklinami. Ponudbe pod
»Nezaščiten« na upravo lista. 3—1

Cenjenemu občinstvu naznanjava, da sva prevzela staroznano svoječasno

Lokovšekovo gostilno v Štorah

(pri postaji) in se tem potom priporoča za obilen poset. Za solidno po-
strežbo, dobro kapljico ter topla in mrzla jedila bova skrbela kar najbolje.

Štefo in Olga Lokar.

1

Gorljivi špirit

prvovrstne lake, oljnate in suhe barve, fir-
než, terpentini, bencin, strojna in mazilna
olja, mizarski klej, čopiče nudi vedno

Ivan Ravnikar, Celje.

20—16

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri zadrugi

LASTNI DOM

stavb. in kreditni zadr. z om. zavezo v Gaberju pri Celju

Obrestuje hranilne vloge po 8%

Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše.

Jamstvo za vloge nad 1 milijon 250.000 Din.

Pisarna v Celju, Prešernova ulica št. 15.

63—51

Marljivost, trenost in varčnost,
so predpogoj pravosti!

Iz malega raste veliko!

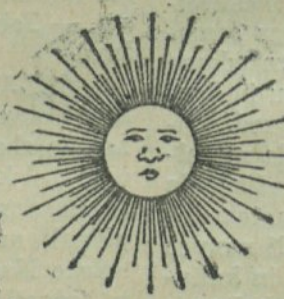
Na drobno!

Pri

Na debelo!

Kupujte

po konkuren-
čnih cenah v
veletrgovini pri
„Solncu“

Kupujte

po konkuren-
čnih cenah v
veletrgovini pri
„Solncu“

manufakturno in modno blago

kakor n. pr.: Sukno, hlačevina, tiskovina (Druck), cefir, volna za jumperje,
pavoja v vseh barvah, prejca, vezena, blago za prte, dežnike, kravate,
moško perilo, svilene robce, vence za neveste, flor nogavice i. t. d.

Platno belo in ružavo,
Kupi pri nas samo pravo.

Zato prepričajte se vsi,
Da pri nas po ceni se dobi.

A. Drogenik, Celje, Glavni trg 9.

Pupilarnovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta

Mestna hranilnica celjska

Ustanovljena leta 1864. — Pod
trajnim državnim nadzorstvom.

V lastni palači pri kolodvoru.

Vsi hranilniški posli se izvršujejo najkvalitetneje, hitro in toč-
no. Ugodno obrestovanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.

Vrednost rezervnih zakladov
nad Kron 25.000.000.—.

Za hranilne vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.